

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt torsdag den 12. august 2021

Sag 109/2020

(2. afdeling)

Finansiel Stabilitet

(advokat Claus Juel Hansen)

mod

A

og

Sp/f X

(advokat Anne Buhl Bjelke for begge)

I tidligere instanser er truffet afgørelse af Retten på Færøerne den 18. november 2019 (BS 1140/2012) og afsagt dom af Østre Landsrets 5. afdeling den 16. marts 2020 (B-900-19).

I påkendelsen har deltaget fem dommere: Poul Dahl Jensen, Jens Peter Christensen, Michael Rekling, Jens Kruse Mikkelsen og Rikke Foersom.

Sagen er behandlet skriftligt.

Påstande

Appellanten, Finansiel Stabilitet, har påstået landsrettens dom ophævet og sagen hjemvist til fortsat behandling i landsretten, subsidiært at kære af Retten på Færøernes afgørelse tillades.

De indstævnte, A og Sp/f X, har påstået stadfæstelse.

Anbringender

Finansiel Stabilitet har anført navnlig, at anke er den korrekte appelform, og at landsretten derfor burde have fremmet ankesagen. Retten på Færøernes afgørelse af 18. november 2019 fremstod som en dom vedrørende sagens omkostninger. I afgørelsen var det angivet, at ”Ret-

ten afsagde DOM”, og der var ingen henvisning til dombogen. Herefter fulgte rettens udførlige begrundelse for afgørelsen om sagsomkostninger og rettens konklusion. Afgørelsens opbygning og omfang havde ikke karakter af en beslutning, og det fremgik heller ikke i øvrigt af afgørelsen, at der var tale om en beslutning.

A og Sp/f X må anses for at have tiltrådt, at sagen fremmes som en ankesag, idet de hverken ved modtagelse af ankestævningen eller i ankesvarskriftet har gjort indsigelse mod, at afgørelsen blev indbragt for landsretten ved anke. Forholdene må sidestilles med en situation, hvor parterne er enige om appelformen, hvilket bør tillægges betydning, jf. UfR 1960.378 H.

Hvis det må lægges til grund, at afgørelsen om sagsomkostninger ikke blev truffet i domsform, men som en beslutning, skal appelsagen fremmes som en kæresag. Ankestævningen, der opfyldte betingelserne for et kæreskrift, blev den 2. december 2019 fremsendt til Retten på Færøerne med udtrykkelig angivelse af, at den skulle anses for at udgøre et kæreskrift indleveret til retten samme dag. Der er herefter rettidigt indgivet kæreskrift, jf. bl.a. UfR 2006.958 Ø og UfR 2020.3297 H. Afgørelsen i UfR 2015.910 H, som A og Sp/f X har henvist til, angik helt særlige forhold og kan ikke sammenlignes med den foreliggende sag.

Subsidiært bør der på grund af de mange særlige og undskyldelige omstændigheder meddeles tilladelse til kære, jf. den dagældende færøske retsplejelovs § 1021, stk. 4, jf. § 394, stk. 2.

Retten på Færøerne har begået en fejl, hvis retten har truffet afgørelsen som en beslutning. Det bør ikke komme parterne til skade, hvis Retten på Færøerne har skrevet forkert eller ikke i tilstrækkelig grad har præciseret afgørelsesformen.

Ved afgørelser om tilladelse til appel efter udløb af den ordinære appelfrist kan den materielle rigtighed af den afgørelse, der ønskes appelleret, tillægges betydning. Det bør derfor tillægges betydning, at A og Sp/f X ved Retten på Færøernes afgørelse blev tilkendt et uforholdsmæssigt stort beløb i sagsomkostninger.

Der er ikke særlige hensyn at tage til A og Sp/f X, idet alle parter havde indrettet sig efter, at sagen skulle køre som ankesag.

A og Sp/f X har anført navnlig, at landsrettens afvisning af Finansiell Stabilitets appel er i overensstemmelse med den færøske retsplejelovs appelregler og retspraksis.

Retten på Færøernes retsbog af 18. november 2019 indeholdt en beslutning om sagsomkostninger, og rette appelform var derfor kære. Efter den færøske retsplejelov kan en beslutning om sagsomkostninger ikke appelleres ved anke.

Når det af retsbogen af 18. november 2019 fremgår, at ”Retten afsagde DOM”, skyldes det, at der i retsmødet blev afsagt dom i erstatningssagen mod de sagsøgte tidligere ledelsesmedlemmer i Eik Banki P/F. Dommen vedrørte ikke A og Sp/f X, idet sagen var hævet over for disse sagsøgte. Retten på Færøerne traf derfor den omhandlede afgørelse om sagsomkostninger som en beslutning til retsbogen. Der står intet sted i retsbogen ”Thi kendes for ret”, hvilket er kendetegnende for konklusionen i en dom. Retten på Færøerne begik ikke en fejl ved at træffe afgørelsen om sagsomkostninger som en beslutning i en retsbog, da retten havde hjemmel hertil i den færøske retsplejelov.

A og Sp/f X har hverken aktivt eller stiltiende ved indgivelse af ankesvarskrift tiltrådt anke som appelform. I øvrigt skal retten af egen drift påse, om formalia er overholdt i forbindelse med appel, og manglende overholdelse indebærer som udgangspunkt, at appelsagen skal afvises. Retten er ikke bundet af parternes påstande, anbringender eller eventuelle aftaler angående formalia.

Risikoen for valget af en forkert appelform er til enhver tid hos den part, der appellerer afgørelsen. Finansiell Stabilitet valgte bevidst at anke afgørelsen om sagsomkostninger. Finansiell Stabilitet indgav ikke et kæreskrift til Retten på Færøerne den 2. december 2019, og det har Finansiell Stabilitet heller ikke senere gjort.

Ankestævningen kan ikke betragtes som et rettidigt indgivet kæreskrift, uanset om den måtte opfylde betingelserne for et kæreskrift. Det angivne forbehold i mailen af 2. december 2019 til Retten på Færøerne kan ikke føre til en anden vurdering. Et kæreskrift skal sendes til byretten, bl.a. fordi byretten skal have mulighed for at omgøre sin afgørelse inden landsrettens prøvelse. Retten på Færøerne modtog ikke et kæreskrift og iværksatte derfor ikke behandling af en kæresag.

Efter retspraksis lempes formalitetskravene til appel alene i tilfælde, hvor underinstansen har begået en fejl, hvilket ikke er situationen i den foreliggende sag. Der henvises herved til UfR 2015.910 H, som er sammenlignelig med den foreliggende sag, idet der dog var tale om en situation, hvor en dom afsagt af byretten blev appelleret ved indgivelse af kæreskrift. I sagen stadfæstede Højesteret landsrettens afgørelse om, at kæreskriftet ikke kunne betragtes som en ankestævning.

Der er ikke grundlag for undtagelsesvis at meddele Finansiell Stabilitet kæretilfaldelse. Finansiell Stabilitet har foretaget et aktivt og bevidst valg om at indbringe afgørelsen om sagsomkostninger for landsretten ved anke, og Finansiell Stabilitet har derved begået en fejl, der efter retspraksis ikke er undskyldelig. Retten på Færøerne har som nævnt ikke begået fejl.

Finansiell Stabilitet har ikke nærmere redegjort for, hvorfor det materielle indhold af afgørelsen om sagsomkostninger skal tillægges særlig betydning. Retten på Færøernes afgørelse er materiel rigtig. Retten har foretaget et konkret skøn, og der er ikke grundlag for at tilsidesætte dette skøn.

Højesterets begrundelse og resultat

Retten på Færøerne traf den 18. november 2019 afgørelse om sagsomkostninger i anledning af Finansiell Stabilitets søgsmål mod A og Sp/f X og tilkendte dem 12 mio. kr. Søgsmålet var frafaldet ved processkrift af 23. november 2018, og erstatningssagen var herefter blevet hævet over for A og Sp/f X. Retten på Færøerne havde den 18. november 2019 afsagt dom mod de resterende sagsøgte i erstatningssagen. Af retsbogen fremgår det indledningsvis: ”Retten afsagde DOM”. Herefter følger afgørelsen om sagsomkostninger under overskriften: ”Vedrørende sagsomkostninger i anledning af at A og Sp/f X har været sagsøgt under nærværende sag”.

Finansiell Stabilitet indbragte ved ankestævning af 2. december 2019 afgørelsen om sagsomkostninger for Østre Landsret. Ankestævningen blev fremsendt pr. mail, og det fremgår af mailen, at ankestævningen tillige blev overbragt til landsretten. Finansiell Stabilitet indbetalte i den forbindelse 84.100 kr. i retsafgift for anke til landsretten.

Finansiel Stabilitet sendte samme dag ankestævningen til Retten på Færøerne. Det er i fremsendelsesmailen af 2. december 2019 oplyst, at anke var sket ved indlevering af ankestævning til landsretten, og at retsafgiften for anke var betalt. Det er endvidere anført: ”For alle tilfældes skyld, dvs. for det tilfælde, at Østre Landsret måtte finde, at afgørelsen skulle være indbragt ved kære, skal vedhæftede ankestævning med tilhørende dokumenter anses at udgøre et kæreskrift, der d.d. anses for indleveret til Retten på Færøerne”. Advokat Anne Buhl Bjelke, der repræsenterer A og Sp/f X, modtog kopi af mailen.

Sagen angår, om appel af Retten på Færøernes afgørelse om sagsomkostninger skulle ske ved anke eller ved kære. Hvis appel skulle ske ved kære, er spørgsmålet, om Finansiell Stabilitets ankestævning kan betragtes som et rettidigt indgivet kæreskrift, og hvis dette ikke er tilfældet, om Finansiell Stabilitet skal meddeles tilladelse til kære efter kærefristens udløb.

Højesteret tiltræder, at Retten på Færøernes afgørelse om sagsomkostninger ikke er truffet i domsform, men i form af en beslutning optaget i retsbogen. Efter reglerne i den færøske retsplejelov kan en afgørelse om sagsomkostninger træffes ved beslutning, således som det er sket i den foreliggende sag. Appel af Retten på Færøernes afgørelse kan herefter ikke ske ved anke, men alene ved kære, jf. den dagældende færøske retsplejelovs § 389, stk. 1.

Efter den dagældende færøske retsplejelovs § 393, stk. 2, sker kære ved indlevering af kæreskrift til den ret, hvis afgørelse kæres. Skriftet skal indeholde den karendes påstand og om fornødent en angivelse af de grunde, hvorpå kæren støttes. En genpart af kæreskriftet skal samtidig sendes til modparten. Kærefristen, der regnes fra den dag, afgørelsen er truffet, er 2 uger, jf. den dagældende færøske retsplejelovs § 394, stk. 1.

Som anført af landsretten opfylder ankestævningen af 2. december 2019 kravene til et kæreskrift, og Retten på Færøerne modtog ankestævningen inden kærefristens udløb.

Højesteret finder, at ankestævningen kan betragtes som et rettidigt indgivet kæreskrift. Finansiell Stabilitets bemærkninger i ankestævningen om valget af appelform kan ikke føre til et andet resultat. Det bemærkes herved, at det må lægges til grund, at Finansiell Stabilitet ikke ved sit valg af anke som appelform har tilsigtet en omgåelse af reglerne om appel og retsafgift.

På den anførte baggrund ophæver Højesteret landsrettens dom og hjemviser sagen til fortsat behandling i landsretten som en kæresag.

Thi bestemmes:

Landsrettens dom ophæves, og sagen hjemvises til fortsat behandling i landsretten som en kæresag.

I sagsomkostninger for Højesteret skal A og Sp/f X solidarisk betale 20.000 kr. til Finansiell Stabilitet. Beløbet skal betales inden 14 dage efter denne højesteretskendelses afsigelse.

Retsafgiften for anke til Højesteret tilbagebetales til Finansiell Stabilitet.